

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O.Ionașcu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I.Secrieru, A.Danilov, Iu.Cimpoi)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii dreptului la pensie pentru limita de vârstă,

împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La data de 11 mai 2018, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii dreptului la pensie pentru limita de vârstă începând cu data de 16 noiembrie 2016.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la data de 13 noiembrie 2016, a atins vârsta de pensionare de 62 ani, iar la 16 noiembrie 2016, a depus toate documentele necesare către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău pentru a-i fi stabilită, calculată și achitată pensia conform prevederilor legislației în vigoare.

A susținut că la data de 05 decembrie 2016 a fost telefonat de către o persoană responsabilă din cadrul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, pe nume Elena, prin intermediu căreia a fost informat că nu poate primi pensia de deputat în Parlament, deoarece nu se ajung 3 (trei) ani de vechime în muncă.

A menționat că în perioada decembrie 2016 - februarie 2018 s-a aflat în litigiu cu Casa Națională de Asigurări Sociale pe subiectul dat. Iar, în rezultatul examinării litigiului menționat, prima instanță a admis cererea sa de chemare în judecată, obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în vechimea de muncă

perioada aflării sale timp de 4 ani și 3 luni în detenție ilegală în Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău, să-i perfecteze actele necesare pentru stabilirea pensiei de deputat în Parlament și să-i achite pensia corespunzătoare începând cu data de 13 noiembrie 2016.

Ulierior, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 17 octombrie 2017, a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a casat hotărârea primei instanțe din 03 februarie 2017, iar Curtea Supremă de Justiție, la 28 februarie 2018, a menținut în vigoare decizia ilegală a instanței de apel.

A relatat că decizia din 28 februarie 2018 a Curții Supreme de Justiție fiind irevocabilă, tot la 28 februarie 2018, a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale o cerere prin care a solicitat, în termenul stabilit de lege, finisarea perfectării documentelor necesare, depuse la data de 16 noiembrie 2016 către Casa Națională de Asigurări Sociale, întru acordarea pensiei pentru limită de vârstă.

A indica că la data de 24 aprilie 2018, a primit o decizie cu nr. 93/2018/31087 din 29 martie 2018, prin care Casa Națională de Asigurări Sociale a decis acordarea pensiei pentru limita de vârstă începând cu data de 16 martie 2018, și nu de la data de 16 noiembrie 2016, când a fost depusă cererea inițială.

A confirmat că în urma analizei conținutului textului din actul juridic menționat mai sus în raport cu prevederile legislației în vigoare, a constatat că decizia cu nr. 93/2018/31087 din 29 martie 2018 este ilegală, emisă contrar prevederilor legislației în vigoare, și astfel, la 24 aprilie 2018 a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei din 29 martie 2018 și recalcularea pensiei începând cu data de 16 noiembrie 2016. Iar, la data de 10 mai 2018 a primit o scrisoare de la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a fost informat că îi este refuzat în admiterea cerințelor indicate în cererea prealabilă din 24 aprilie 2018.

În drept, și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 9, 11, 32, 41, 42 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998, privind sistemul public de pensii, art. 274, 277 Cod civil, art. 1, 2, 3, 14, 15, 16, 17, 24, 25 și 26 al Legii contenciosului administrativ.

A solicitat reclamantul Străisteanu Gheorghe anularea deciziei cu nr. 93/2018/31087 din 29 martie 2018 ca fiind adoptată de Casa Națională de Asigurări Sociale vădit ilegal și obligarea administrației Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău să emită o altă decizie, prin care să-i stabilească termenul de achitare a pensiei pentru limita de vârstă începând cu data de 16 noiembrie 2016, data când a fost depusă cererea inițială cu toate actele necesare.

Prin hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis acțiunea și s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 93/2018/31087 din 29 martie 2018 „Privind stabilirea pensiei”, prin care lui Străisteanu Gheorghe i-a fost stabilită pensie pentru limită de vârstă, începând cu data de 16 martie 2018. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Molodva să stabilească, calculeze și să achite lui Străisteanu Gheorghe pensia pentru limită de vârstă, începând cu data depunerii cererii inițiale de stabilire a pensiei din 16 noiembrie 2016.

Prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că dreptul la pensie a fost dobândit de către intimat la data depunerii cererii în acest sens la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, care la caz s-a constatat a fi 16 noiembrie 2016, respectiv și dreptul la pensie pentru limita de vârstă se cuvine și urmează a fi calculat pentru Străisteanu Gheorghe începând cu 16 noiembrie 2016, în situația în care de către acesta au fost îndeplinite condițiile de pensionare prevăzute de Legea privind sistemul public de pensii, iar cererea și actele necesare au fost depuse în termen de 30 de zile de la această dată.

Or, Străisteanu Gheorghe a atins limita vârstei de pensionare la 13 noiembrie 2016, iar la 16 noiembrie 2016, a depus cerere cu toate actele necesare la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău pentru stabilirea pensiei. Faptul că la data depunerii cererii inițiale de către Străisteanu Gheorghe au fost îndeplinite condițiile de pensionare, rezultă și din răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău nr. 2743 din 18 aprilie 2018 (f. d. 16), cât și din răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale la cererea prealabilă (f. d. 24), prin care se confirmă că la data depunerii cererii din 16 noiembrie 2016, intimatul nu a întrunit doar condițiile pentru stabilirea pensiei ca deputat în Parlament și, anume, nerealizarea de către acesta a stagiului de cotizare necesar de 33 ani, nefiind, astfel, depistate și alte impedimente la stabilirea și calcularea pensiei.

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a concluzionat că nu pot fi reținute argumentele invocate de către Casa Națională de Asigurări Sociale precum că cererea lui Străisteanu Gheorghe privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă a fost depusă la 16 martie 2018, peste termenul de 30 zile de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, fapt care a generat stabilirea pensiei acestuia de la data depunerii ultimei cereri din 16 martie 2018, conform prevederilor art.32 alin. alin. (5) și (6) din Legea privind sistemul public de pensii.

Conform art. 9 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, în sistemul public, se acordă următoarele categorii de pensii: a) pensie pentru limită de vârstă; b) pensie de dizabilitate; c) pensie de urmaș; d) pensie specială; e) pensie anticipată pentru limită de vârstă.

Conform art. 11 din Legea enunțată, în cazul în care asiguratul îndeplinește condițiile pentru obținerea mai multor categorii de pensii, el poate opta pentru o singură categorie. Pensionarului în drept să obțină o altă categorie de pensie i se acordă această pensie de la data depunerii cererii și documentelor necesare.

Conform art. 14 din Legea enunțată, dreptul la pensie pentru limită de vârstă se acordă dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile privind vârstele de pensionare și stagiile de cotizare prevăzute de prezenta lege.

Art. 31 alin. alin. (1) - (3) din aceeași Lege prevede că pensia se acordă la cererea persoanei care a obținut dreptul la pensie, a tutorelui (curatorului) acesteia. Cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări

sociale de la domiciliul asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu. Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art. 32 alin. (4) lit. a) din Legea enunțată, termenul de acordare a drepturilor la pensia pentru limită de vârstă este de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare prevăzute de prezenta lege, dacă cererea și actele necesare au fost depuse în termen de 30 de zile de la această dată.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că dreptul la pensie pentru limita de vârstă se acordă dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile privind vârstele de pensionare și stagiile de cotizare, iar o condiție obligatorie de îndeplinit pentru stabilirea pensiei respective rezidă în adresarea unei cereri la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului.

La 30 noiembrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, recursul declarat la 30 noiembrie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru